

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie 2 przesyłka pocztowa 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.
Sklep „Gońca Częstochowskiego”, ul. Panny Marii 26. — Telefon nr. 59.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marii 52. Tel. 245. Skrz. poczt. 42.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadesłano 40 gr., za każdy 30 gr. Drobną ogłoszenia wiersz napisowy 35 gr., każdy 25 gr. Najniższe ogł. drobne 21. 150. Ogłoszenia zamieszcowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnym ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonna, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe z 20 proc. droższe.

JAK POLACY W CZECHOSŁOWACJI pracują nad utrzymaniem swego stanu posiadania?

Konsul Rzpłtej Polskiej w Morawskiej Ostrawie, dr. Karol Ripa, nadesłał nam poniższy artykuł, specjalnie opracowany dla „Gońca Częstochowskiego”:

Poza obrębem Rzeczypospolitej żyje blisko 8 milionów Polaków w mniejszych i większych skupieniach rozrzuconych po całym świecie. W Czechosłowacji Polacy tworzą silne skupienie liczące blisko 200 tysięcy osób gdyż po podziale Śląska cieszyńskiego znaczna część ludności polskiej została oderwana od Macierzy i dostała się pod obce panowanie. Najwięcej Polaków przypada na Śląsk cieszyński około 150 tysięcy, reszta zamieszkuje Morawy, zwłaszcza zagłębie węglowe w okolicy Ostrawy i Słowaczynę. Po podziale Śląska ludność polska, czująca się częścią Macierzy, przechodziła ciężkie chwile, lecz szybko dostosowała się do twardych warunków życia i z całym zapałem wzięła się do pracy nad poprawą swego bytu. Zgodna i intensywna praca całej ludności polskiej została uwieńczona w wielu wypadkach pięknymi wynikami.

Bardzo dobrze zorganizowana pod względem społecznym, kulturalnym - oświatowym, gospodarczym i politycznym posiada Polonia czechosłowacka szereg instytucji o pierwszorzędnym znaczeniu.

Największą instytucją jest Macierz Śląska z siedzibą w Czeskim Cieszynie, ciesząca się zupełnym zaufaniem całego społeczeństwa, skupia wszystkich bez wyjątku Polaków w pracy na polu oświaty narodowej. Największą jej zasługą jest zorganizowanie i utrzymanie polskiego szkolnictwa na bardzo wysokim poziomie. Na polu opieki społecznej przy pomocy swych licznych kół, rozrzuconych po całym Śląsku cieszyńskim wydawniczo pracuje Polska Krajowa Rodzina Opiekunów w Orłowie. Udzielając wsparcia biednym, organizując kolonie wakacyjne dla dzieci, przytułki dla sierot i starców, instytucja sięga tam gdzie ludność polska potrzebuje opieki i pomocy.

Dla uniezależnienia się gospodarczego ludność polska skupia się w licznych spółdzielniach spożywczych i kredytowych, zorganizowanych w Związku Spółdzielni Polskich. Największą ze spółdzielni spożywczych jest „Centralne Stowarzyszenie Spożywcze” dla Śląska w Łazach, zao patrywujące przy pomocy swych 100 filij rozsiągniętych po całym Śląsku 75 tys. osób. Wielkie znaczenie nie tylko gospodarcze ale i społeczne posiada Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie, które położyło wielkie zasługi przy budowie Polskiego Domu Reprezentacyjnego w Cz. Cieszynie. Liczne Stowarzyszenia o charakterze społecznym jak „Sokół”, „Sila”, Związki Młodzieży katolickiej i ewangelickiej rozwijają szeroką działalność na niwie narodowej. W dziedzinie sportu i wychowania fizycznego pracują liczne kluby sportowe, których jest obecnie przeszło 12, harcerskie drużyny, gniazda sokole i towarzystwa turystyczne. Prace tych towarzystw przyniosły piękne rezultaty jak zdobycie mistrzostwa piłki nożnej okręgu Śląskiego przez P. K. S. Polonia w Karwinie oraz wybudowanie przez Polskie Towarzystwo Turystyczne „Boski Śląsk” własnego schroniska na Kozubowej.

Życiem politycznym ludności polskiej kieruje Polski Komitet Międzypartyjny wyłoniony z pośród wszystkich polskich ugrupowań politycznych. Zasługą tego Komitetu jest, że przy wyborach gminnych, wpisach szkolnych i innych dziedzinach życia Polacy odnoszą walne zwycięstwa.

W stosunku do Republiki czechosłowackiej Polacy zachowują zupełną lojalność.

lacy w Czechosłowacji zaproponowali zwołanie konferencji porozumiewawczej, która jednak dotychczas do skutku nie doszła.

Wyniki prac osiągnięte na wszystkich polach życia społecznego świadczą chlubnie o Polonii Czechosłowackiej i są dowodem jej wysokiego uświadomienia narodowego i wielkiego patriotyzmu.

Dr. Karol Ripa.

Tydzień ochrony przyrody.
W ramach Tygodnia Ochrony przyrody odbyło się w gimnazjum Szachtmajerowej w Warszawie (na Ochocie) sadzenie drzewek. Na zdjęciu naszym widzimy Wandę Piłsudską przysypiającą ziemią świeżo zasadzone drzewko.

Stany Zjednoczone wystąpią czynnie w obronie Chin przeciw Japonii?

Genewa. — Z kół zbliżonych do chińskiej delegacji do Ligi Narodów donoszą o sensacyjnej depeście, z jaką przewodniczący delegacji, chińskiej w Genewie dr. Wellington Koo zwrócił się do naczelnego wodza armii nankińskiej Czang-Kai-Szeka, komunikując mu, że delegacja chińska w Genewie rozpoczęła rozmowy z przedstawicielem Niemiec w sprawie niemieckich kolonii na Pacyfiku. Wobec wystąpienia Japonii z Ligi, a zatem utracenia praw mandatarjusza, delegacja chińska wpływa na Niemcy, by domagały się zwrotu tych kolonii. Projekt ten ma napotkać na przychylny stosunek Stanów Zjednoczonych.

Depesta zawiera poza tym wiadomość o gotowości Stanów Zjednoczonych do pomagania Chinom w sensie dostarczania broni, przyczem dowóz miałby się odbywać na amerykańskich okrętach wojennych(!).

Ponadto doradca rządu nankińskiego Leimbacker (Anglik) miał uzyskać osobiste zapewnienie prezydenta Roosevelta, że Stany Zjednoczone wystąpią czynnie w obronie Chin przeciwko Japonii, skoro tylko opamięta kryzys finansowy.

Wzaminian za to Chiny proponują Ameryce zawarcie układu handlowego, obniżającego taryfy celne dla importu ze Stanów Zjednoczonych.

W zakończeniu Wellington Koo zwraca marszałka Czang-Kai-Szeka do zaniechania jakichkolwiek rokowań z Japonią. Ta

ostatnia nie będzie obecnie skłonna do ustępstw.

Odwrotnie zbrojny opór na południe od wielkiego muru może zwać wojska japońskie w głąb Chin, co narazi Japonię na jawny konflikt z Anglią i Ameryką.

Wreszcie Chiny spodziewają się, że w razie uznania ZSRR przez Stany Zjednoczone może również zajść zmiana w polityce sowieckiej na Dalekim Wschodzie. Wobec powyższego depesza nawołuje do unikania bezpośrednich rokowań chińsko-japońskich przynajmniej do czasu uznania Sowietów przez Amerykę.

B. premier francuski Francois-Marsal pod zarzutem oszustw finansowych.

Paryz. — W kołach wysokiej finansjery francuskiej wybuchł olbrzymi skandal.

B. premier, senator Francois-Marsal i dyrektor generalny Seguin, którzy obaj stali na czele Towarzystwa Handlowego dla zachodniej Afryki zostali oskarżeni o dokonanie szeregu oszukańczych transakcji i działanie w ten sposób na szkodę Towarzystwa w ogólnej wysokości 35 milionów franków.

Sen. Francoise-Marsal, który dwukrotnie był po wojnie ministrem finansów a w 1924 r. przez trzy dni premierem, znany jest w kołach francuskich jako jeden z wybitnych przedstawicieli bankowości paryskiej. Twierdzono o nim co prawda od dawna, że jest aferzystą, jednakże do piero dzisiaj prokurator zareagował wobec bardzo ostrych oskarżeń i wezwał b. dostojnika państwowego, celem doręczenia mu aktu oskarżenia.

Premier Francois-Marsal oraz wspólnik jego utworzyli w swoim czasie syndykat dla podtrzymania kursu akcji Towarzystwa Handlowego dla zachodniej Afryki. Tak długo, jak operacje wydawały się, obaj dyrektorzy przelewały pieniądze do własnej kieszeni. W chwili, gdy nastąpiły straty, obaj zaczęli omiatać rachunkami Towarzystwo, którem zawiadywali.

Ponieważ Francois-Marsal jest senatorem i wysokim dostojnikiem Legii honorowej, wywołał skandal dzisiejszy niesłychane wrażenie nie tylko w sferach finansowych, ale również w dyplomacji i wśród polityków.

100-tysięczna ludność polska bez polskiej szkoły w Nadrenji.

Antypolski terror na Śląsku niemieckim szaleje.
Essen. — „Rheinische Westfälische Zeitung” przynosi notatkę z Dortmundu, p.t.

„Schluss mit der polnischen Wirtschaft”, w której donosi, że komisarz państwowy zarządził, by oddziałom miejscowym polskiego towarzystwa szkolnego natychmiast odebrano sale miejskie.

Zaznaczyć należy, że na całym terenie Westfalii i Nadrenji, zamieszkiwanym przez około 100.000 mniejszości polskiej, nie ma ani jednej szkoły polskiej. W danym wypadku chodzi o t. zw. kursy czytania i pisania po polsku, które w godzinach popołudniowych, a więc poza obowiązkowymi lekcjami w szkołach niemieckich odbywały się raz, względnie 2 razy w tygodniu w salach szkół niemieckich dla dzieci mniejszości polskiej. Za użycie sal, światła, opału i t. d., polskie towarzystwo szkolne musiało składać na rzecz miasta wysokie opłaty.

Opole. — Ludność polska na Śląsku Opolskim żyje w dalszym ciągu pod niesłychanym terorem bojówek hitlerowskich.

Bojówki te obecnie przeprowadzają systematycznie rewizje za bronią w mieszkaniach rodzin, uchodzących za polskie. W rewizjach biorą udział bandy młodzieży hitlerowskiej, zwyczajnie nocną porą. Po rewizjach często z domów tych giną cenne przedmioty.

Kto protestuje, ten nie jest pewny życia. Odważniejsi wnoszą zażalenia do miejscowej policji, lecz tam otrzymują

Reklama jest dźwignią handlu i przemysłu!

Doskonała okazja dla P. P. Kupców i Handlujących

Numer Wielkanocny „Gońca Częstochowskiego”

barwnie ilustrowany w zwiększonej objętości i nakładzie ukazujący się w dniu 14-go kwietnia r. b., to jest w Wielką Sobotę. Ogłoszenia do Numeru Świątecznego wcześniej zamawiać można: w Administracji III Aleja 52 w Sklepie „Gońca”, II Aleja 26

Tylko w poczytnym piśmie zamieszczone ogłoszenie — daje duże korzyści

Doceniajmy potęgę reklamy.

